

Editorial 2017/XII/1

Jana Dlouhá

Envigogika 12 (1) – Úvodník / Editorial

Publikováno/Published dne 26. 10. 2017

DOI: [10.14712/18023061.550](https://doi.org/10.14712/18023061.550)

Vážení čtenáři,

přinášíme vám nové číslo Envigogiky – přehledně: 6 článků, z toho 2/3 recenzovaných, celkem 103 stran textu, počítáme-li ovšem 37 stránek inspirativní povahy. Sešlo se zde 10 autorů, z toho jen 3 muži. První letošní číslo je zároveň 32. vydáním časopisu, který vychází již 12. rokem – přehled toho, co jsme dosud vydali, viz tabulka 1.

Dozvěděli jste se z tohoto výčtu něco podstatného o povaze, nebo kvalitě textů, a o Envigogice jako takové? Informace tohoto typu vedou asi jen k úvahám o mase slov a písmen, které byly určitým způsobem kultivovány – posouzeny recenzenty, zpracovány editory, formálně ošetřeny. O povaze výsledku ale nesvědčí. Tato exaktní data můžeme používat nanejvýš v symbolické rovině, například přemýšlet o magii čísel 1, 2, 3, která se zde opakují v různých kombinacích, součtech, násobcích... Na jejich základě lze rozvíjet úvahy veskrze osudové, jež ovšem nevybízejí k další debatě, výměně zkušeností, usilování o změnu. Nepřitahují pravděpodobně ani pozornost čtenářů.

O to nám ale právě jde – být prostředníkem mezi těmi, kteří mohou a mají potřebu cosi sdělit, a poněkud anonymním, avšak pozorným a naslouchajícím obecnstvem. Z tohoto hlediska je ve zvyku uvádět údaje o čtenosti a citovanosti textů: jejich celkový „impakt“. Mají ukazovat obecně uznávanou „cenu“ publikovaných článků i celkovou „hodnotu“ časopisu, jež pak je přitažlivý především pro autory. „Impaktový“ status publikačního média přebírají jednotlivé příspěvky; časopis se pak stává i žádoucím zdrojem informací hlavně zase pro ty, kdo zde chtějí publikovat. Smyslem je podpořit publikační procesy, jakožto ovšem soutěž autorů a o autory, do níž jsou zahrnuti aktivní (tedy citující) čtenáři jako rukojmí. Protože – co my všichni ostatní? Psát, aby (člověk, autor) zvítězil, je těžké; číst, aby se podpořilo vítězství někoho jiného (většinou na oplátku), ještě těžší. Dává to smysl jen za určitých okolností: publikační dostihy fungují, pokud se vytvoří dostatečně soudržné společenství lidí, kteří si vzájemně naslouchají a podporují se. A to je právě naším cílem. Abychom si v tomto ohledu rozuměli: Envigogika sdružuje 262 autorů, 212 recenzentů, 2 a více editorů, a množství čtenářů, kteří ji denně navštěvují (314 registrovaných, další viz obr. 1.). Důležité ale je, zda si máme pořad co říci.

V tomto čísle Envigogiky se o to pokoušejí (výše zmínění) autoři. Zuzana Svobodová uvažuje o přirozenosti, jež je základem výchovy, ale také jedním z „protikladů“ kultivace

člověka. Je podmínkou harmonického života utvářeného výchovným působením – a to podmínkou, která má být příhodně využita ve vhodné (naší?) době. [Renomovaný kolektiv autorů \(Svatava Janoušková, Tomáš Hák, Bedřich Moldan\) přemýšlí o indikátorech udržitelného rozvoje jako o nástrojích pro vzdělávání veřejnosti.](#) Navrhuje pět klíčových indikátorů – lidé, planeta, prosperita, mír a partnerství – které reprezentují hlavní dimenze udržitelnosti, a tedy zpřehledňují tuto poněkud složitou oblast. Jsou tak nástroji osvěty, mohly by ale také sloužit jako velmi obecné vzdělávací cíle, jež lze pro různé potřeby a úrovně vzdělání naplnit konkrétním obsahem. [Silvie Svobodová zjišťuje vliv vybraných proměnných na environmentální gramotnost žáků 2. stupně základní školy:](#) analyzuje především působení volnočasových aktivit na hodnoty environmentálních vědomostí a proenvironmentálních postojů (nejpříznivěji se projevují aktivity zaměřené na pobyt v přírodě a sport). [Danuše Strnadová, Hana Brůhová Foltýnová a Radomíra Jordová hodnotí výsledky dopravní kampaně „Oblékáme hada Edu“ určené pro děti z mateřských škol a 1. stupně základních škol.](#) Jak vyplývá z dat shromažďovaných od roku 2014 ve 49 školách, mezi hlavní faktory úspěchu patří... ale to už se dočtete v samotném článku.

V textu, který by nás měl inspirovat, [uvažuje Jiří Olšovský na téma souznění, autentického spojení člověka s přírodou, s mimolidskými bytostmi, s celkem bytí a kosmu.](#) (Potřebnou) změnu myšlení staví do opozice proti vyumělkovaným spekulacím a zlovolným konstrukcím dneška. [V jiném textu, sestaveném na základě výpovědí drobných podnikatelů, hledá i další z autorů \(Jana Dlouhá\) nový, „autentický“ vztah k původním zdrojům, postupům, procesům a jejich výsledkům, a tedy ke skutečnosti jako takové.](#) Ukazuje se, že práce pomáhá člověku si uvědomit sebe sama, hledat své místo v širším společenství i okolním prostředí, rozvíjet své vztahy k jiným lidem i chápat smysl své každodenní existence. Zkušenosti úspěšných, byť v našich podmínkách těžce se prosazujících podnikatelů, shromážděné v tomto textu a transformované do podoby etických principů a základních kompetencí nezbytných pro zelené podnikání, lze pak také využít jako základ výchovy k (pocitivému) občanství, která v našich podmínkách citelně chybí.

Přejeme i Vám, aby se dařilo (třebaže těžce) se probíjet k vlastní, autentické zkušenosti a tedy i poznání. Snad k tomu i toto číslo Envigogiky tak trochu přispělo.

Jana Dlouhá

Tabulka 1. počet článků v Envigogice od r. 2006

	Články (Jrec) a metodiky	Případové studie	Inspirace	Recenze	Informace	Dopisy a názory	Pro autory	Úvodník	Celkem
2006 – 2017	142	3	113	59	56	21	6	32	432

Obr. 1. Návštěvnost Envigogiky v posledním období

